

MAROSUJVÁR

FUGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Megjelenik minden esütőrtőkön.

A LAP ELŐIRIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 8 k. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 10 fillér.

Felelős szerkesztő:

FÜSSY JÓZSEF laptulajdonos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veress József

könyvkereskedése Marosujváron.

Téli hadjárat.

Benne vagyunk immár a téli hadjáratban. Beköszöntött a tél.

Künn viharos szelek száguldanak át a kopár tarlókon. A hóval és esővel dermedt fagy hull le a csataterekre. Az időjárás megváltozását mi is érezzük, kik idehaza fűtött szobákban, a sok gond mellett is aránylag kényelemben végezzük napi teendőinket. Milyen ezerszeresen súlyos, keserves és fárasztó lehet most azoknak a dolga, kik a jeges csatamezőkön miértünk is küzdenek! A halál kilátásával kelnek és fekszenek dicső hőseink s ezen felül még az időjárásnak minden katonát egyformán sújtó zordonságát is el kell viselniük.

Hős katonáinkra szeretettel és csodálattal tekintsen ma minden magyar ember. Azt, amit ők értünk, a hazáért tesznek, kincsessel, érdemrendekkel megfizetni nem lehet. Az ő méltó jutalmuk csak egy lehet: a magyar nemzet osztatlan, rajongó imádása, mely ennek a világraszóló küzdelemnek hőrszait a történelem távoli jövődjében is mindenkoron ővezni fogja.

De eme szent jutalom koszorujából egy szerény levelet juttasson el a hős katonáinknak a mai nemzedék is. Hiszen a nagy harc eredményeit első sorban mégis csak a mai nemzedék fogja learatni. Minden kardcsapás, minden puskalövés, a kiömlő magyar vérnek minden esőppje a mi hátralevő éveinknek békéjéért, nyugalmaért van. A vadállatnál alsóbb-rendűvé süllyedne a magyar társadalom, ha e történelmi napokban csak egy percre is megfeledkeznek a csatatereken küzdő hősök iránti kötelelességeiről.

A harctéren a sok-igényű kultúrember sorsa a barlang-lakók állapotába süllyed vissza. Kultur-embernél talán a halál veszélyénél is súlyosabb csapás az, hogy megszüntetett szükségleteit nélkülözni kénytelen. És a magyar társadalom a maga halás elismerését mivel sem tanúsíthatja jobban, mint ha a maga együttes akaratával, bőséges áldo-

zatkészségével lehetővé teszi, hogy apró, de végtelenül jóleső ajándékok révén katonáink a legprimitívebb szükségleten túl is részesülhessenek valamiben abból a nyugodt, kényelmes kultur-életből, amit azok, akik itthon maradtak, ma is többé-kevésbé élvezhetnek.

Ne tagadjunk meg tehát semmit abból, amit katonáink részére kérnek tőlünk! A mi kényelmünk, aránylagos jólétünk készletéből juttassunk el apró, nélkülözhető eszközöket azoknak, akik most ezt a kényelmet a haza érdekében teljesen nélkülözik. A magyar társadalom és a magyar katonák együvé tartozását mi sem tanúsíthatja jobban, mint az, ha a magunkból áldozatkészen, szívesen adunk valamit azoknak is, kik életünket, vagyonunkat, nemzeti szabadságunkat védelmezik.

Amikor világra szól a magyar katonák dicsősége, világra szóljon a magyar társadalom áldozatkészsége is. A nemzeti nagyság ideája épen úgy megköveteli ezt is. S a magyar nemzet méltatlan volna a multjához és önmagához, ha nem ismerné fel ezt az elemi kötelességet s nyaggatni, kapacitáltatni engedné magát olyasmért, amit két kézzel, sietve kell a haza oltárán elhelyeznie.

A téli háború borzalmait ellen katonáinknak prémre van szükségük. A kiknek van, küldjék e címre: Hadsegélyző Hivatal, Budapest, Váci-utca 38. A posta ingyen szállítja.

A háború hirei.

Levél a harcterről.

Egy helybeli népfölkelő, aki a 9. honvéd huszárezredben szolgál az alábbi levél közlésére kér fel:

„Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!”

A legmélyebb alázattal felkérjük, hogy legyen szives és adjon a „Marosujvár” lapjában helyet a mi levelünknek, hogy tudja meg a mi vidékünk is, hogy milyen orosz és milyen német ország. Mikor legelőször bementünk Oroszországba szept. hó 13-án olyan rossz országuton, hogy a lovaink térdig haltak a homokba és mindent eldugtak előttünk, úgy hogy a huszár alig kaphatott a lovának s magának is enni.

A nép is annyira piszkos, hogy nállunk még a cigányok is tisztábbak és ott egyebet nem kap csak burgonyát és káposztát. Ott a nép egyebet se eszik, csak főtt pityókat tejfel. Rozs kenyeret csak egy-egy nagy urnál lehet látni, amit kemensébe sütnék, a többi csak hamuba sült pogácsát süt. A házuk annyira bűdös, hogy amikor a huszár be megy a házba be fogja az orrát és kinyitja az ajtót és ablakot s kiszellőzteti s mégis annyira szagos, hogy alig lehet egy-két órát bennülni.

Szerkesztő ur! amilyen ez az ország azt le se tudom írni. F. hó 9-én átjöttünk Németországba és a mikor átléptük a határt úgy éreztük magunkat mintha a mennyország nyílt volna meg előttünk. A németek kijöttek a városból és a tiszt urakat huzták le a lóról, hogy úgy vigyék be a városba. A legénységnek is cseberrel hozták a tejeskávét, zsemlet, a szivart pedig kosár számra. Beteg lovaink részére pedig orvosságot. Kimondhatatlan fogadtatásban részesültünk Kostalvicán és más nap estére Bibnikre érkeztünk. Itt le táboroztunk a város szélén és odajöttek a nők és hozták cseberrel a teát és a tejes kávét. Este küldöttség jött a tiszt urakhoz nőkből álló 10 tag, hogy engedjék, hogy a huszárokat szállásolják el s a lovakat is. Meg is engedték a tiszt urak és minden huszár az őrség kivételével dunyha alatt hált az emeleteken és nagyuri családok közt voltak a magyar huszárok. Minden család fel-

ajálta a fürdő szobát, hogy fürdjék meg aki akar és elláták a huszárokat trikó ingel, bugyigóval, karman-tyuval és téli kapcával. Azon kívül becsomagoltak az utra sonkát és császársemlét.

A nők a beteg lovakon a sebet mind bekötötték, leirhatatlan szívéllyességgel fogadták a 9-ik honvéd-husár ezred népfölkelő osztályát. Itt az utak is különbek és jobbak is mint bárhol is és a nép is ki van művelődve. Leírni képtelenek vagyunk, hogy milyen szívesen fogadtak s az egész Németország velünk érez.

Kérésünk ismétlése mellett kérjük a szerkesztő urat, hogy adjon helyet a mi levelünknek a lapjában s üdvözlésünket küldjük a „Marosujvár“-nak. Maradtunk legmélyebb tisztelői 1914 november 13-án: Mihály György 9. h. husár, vagyis marosujvári szállító, Grünberger Bernát 9. h. husár, Szabó János 9. h. husár, Magyar Márton 9. h. husár.

Még mindig vannak . . .

Írta: JOVIÁN ANTAL.

Azt a dimenziában beláthatatlan, — számban a felvilágot magában foglaló titáni harcot, — melynek a világtörténelemben párja nincs, s a mely az északi és déli szlávoknak egyesülését van hivatva orosz részről keresztül vinni, hogy aztán a kulturátlan szláv világ, az orthodoxia sötétségével ráfeküdjék a nyugati civilizált államaira, — az osztrák-magyar hadseregnek jutott osztályrészül megvívni. Minket rendelt a gondviselés ezt a világveszedelmet elhárítani a nyugati civilizációról s azt mi teljesíteni fogjuk ebben a világháborúban úgy, mint senki más.

Nekünk jutott feladatul végkép vagy századokra leszámolni Oroszországgal, mely nekünk nemcsak politikai ellenségünk, hanem kulturái ellenlábaskunk is, Délkeleti szomszédainkat az orosz supremátia védelme alatt oly aspirációk mozgatták haladásukban, melyek érdekeink összehetőközésének tényezői is s a létért való harcunkban a szlávok leghatalmasabb ellenfeleink. És, mert ez a harc, mint ismeretes, nem tisztán politikai, hanem emineszter kulturái is, győztes ebben nemcsak az lesz, kinek kardja élesebb, hanem akinek kulturája is fejlettebb.

Támadjon minden a harcban elesett orosz helyett ezer annyi, legyen az orosz több, mint a tenger fővénye, ebben a harcban a műveltség, a kultura fog győzedelmesen kikerülni.

A magyar katona fegyverének szuronyán, a huszárnak a kardján, a tűzernek ágyuján ott látom az iskola nevelő hatását; ott látom azt az iskoláét, mely szabad embereket nevelt, erkölcsi felelősségi érzettel bíró egyéniségeket; ott látom a hazaszeretet, királyhűség rendületlenségével fegyvereink erősségét és kulturánk megváltó erejét s végül ott látom a magyartanítósság öntudatos nevelő hatásának leggyőzhetetlenségét.

Ha az 1866-iki osztrák-porosz háborúban a nagyobb intelligenciájú poroszok voltak a győztesek, vagyis az osztrákokat a porosz iskola mesterek verték meg, úgy bizonyára ebben a világháborúban a nagyobb intelligencia fog győzedelmesen kikerülni. A magyar iskolamesterek lesznek a győzők!

Ha sikerült tudós férfainknak, nagynevű íróinknak megörökíteni geniusunk sugallatát s lánglelkükkel felfogni motivumuk gyanánt nemzeti hagyományaink szétzúzott foszlányait, melyek részint poros aktákban, emlékiratokban, jegyzőkönyvekben félig elfelejtve, félig lenézetten voltak s e szervezetlen holt anyagot lángelmejük fénysugarával megtermékenyíteni s ez által az igazi magyar közoktatástudományt megteremteni, szent meggyőződés, hogy a harctéren bámulatra méltó vitézséggel küzdő magyar seregeknek ezrei, akik annak az igazi magyar nevelésnek részesei, szuronyaik hegyével, kardjuk élességével, ágyúik gyilkos tűzével, kulturájuk felsőbbbségével oda fognak a világtörténelem lapjára leszögezni a magyar nemzet hivatásszerű misszióját, a magyar fegyverek dicső győzelmét, a mellyel elhárította kelet Európáról az orosz betörést, mely nem egyéb, mint egy második népvándorlás Azsia rejtelmes belsejéből Európába.

Igaz, hogy e nagy feladat borzasztó vér és pusztulás árán oldható meg s e nemzedéknek ez a vérkeresetsége, de ezen vérkeresetségből fog a jövő századok békéje s népek nyugalma felvirágozni.

A győzelem biztos, csak ne legyünk kicsinyhitűek, önmagunk és derék katonáink iránt bizalmatlanok.

Minden itthonlevő honfi és honleány teljesítse lelkiismeretének, kötelesség érzetének legjobbjik részével hazája iránti tartozását. Ne legyen semmi nehéz, ne legyen semmi terü. Mindenre kiterjedő hazafias kötelességünket hassa át az a tudat, hogy ezzel a harctéren ezer ve-

szélyben küzdő fiaink győzelmi sikerét mozdítjuk elő.

Bizzunk győzedelmesen küzdő hadseregünkben s legyünk büszkék azokra, kiket Európának legnagyobb, hatalmassága, ami drága szövetségünk zseniális uralkodója is a dicséret és elismerés szavaival tünette ki.

Az osztrák-magyar hadsereg Európában — még allenfelünk előtt is — a legelső; és dacára ennek az igazságnak, még mindig vannak, az itthon maradottak között akik a jólét és kényelem puha vánkosán dadorászva, nem restellik hadseregünk felől kicsinylőleg nyilatkozni, ha az orosz sereg tula nagy számáról hallanak említést. Még mindig vannak, akik a vendéglők borgőzében töltve idejüket, a rimák tulszagosított szoknyáitól erkölcsileg elzülve, kritika tárgyává teszik a hadvezetőségünk intézkedését. — Ellenőrizhetetlen híreket — nagy képűsködve, fontoskodó arccal továbbítják a „jól értesültség“ köpenyge alatt, megriaszta azokat, kiknek szeretteik a harctéren kiöntött vérével írják a magyar nemzet történelmének s a világtörténelemnek legdicsőbb lapjait. Még mindig vannak, akik minden iskolázottság, kellő tudás és kritika nélkül elmondják bizalmas körben: „az oroszok 600 vasuti waggont zsákmányoltak és 18000 főből álló magyar sereget fogtak el“ vagy a legujabban: „négy fejsőmagyarországi vármegyét adtunk át az oroszoknak“ stb.

Utasítsuk el magunktól megvetéssel ezeket az erkölcsileg zülötteket s ha nem használ, adjuk át őket a büntető igazságszolgáltatásnak.

Vegyünk rendületbe bizalommal s rajongó szeretettel derék, s vitézségben felülmulhatatlan seregünk minden egyese iránt, teljesítsük kötelességünket s az Isten sededelmé a mienk lesz.

HIREK.

— A marosujvári róm. kath. egyház hadikölcsönre jegyzett 2400 koronát. A magyarcsestvei róm. kath. leányegyház hadikölcsönre jegyzett 3400 koronát, összesen 5800 koronát.

— Bíró választás. E hó 2-án lesz a bíró választás Csestvé, Csongván és Miklóslakán. Reméljük, hogy mindenütt megmarad a régi, mert a nép is meglegedéssel járul hozzájuk.

— **Augusztai főhercegnő a vidéken.** Amint Budapestről jelzik, hogy a betegek, sebesültek, jóságos nagylelkű asszonya, Augusztai főhercegnő asszony meglátogatni készül a vidék nagyobb városait, hogy személyesen láthassa meg a vidéki Vöröskereszt kórházak életét.

— **A tordai kirakóvásár** dec. 7-én lesz, 4., 5. és 6-án állatvásár.

— **Végzetes szerencsétlenség.**

Borsai András 24 éves kocsis — gróf Mikes magyarcsesztvei uradalmából — a minap este Felvincen járt kedvesénél. Miután már jól kiudvarolta magát, virradóra érkezett vissza a komphoz. A jó öreg kompos azonban elcsigázva a sok napi csolnakázás után, olyan mélyen aludt, hogy mitsem hallott a legény ébresztő kiabálásából. A legény türelmetlenkedése közben amint fel s alá járt a Marosparton, egyszerre csak megpillant egy veszteglő csolnakot, amelyet csakhamar

evez is befele a Maroson. A végzet azonban rossz helyre sodorta, mert ott, ahol kb. 6 méter mély volt a víz, csolnakát felfordította és őt elsodorta. Holttestét Inakfalván találták meg.

— A kereskedelmi Minister Urtól kapott utasítás alapján alolított kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a lisztkeverésről szóló folyó évi november hó 8-án 8317/M. E. számú rendelet egy a legközelebb kibocsátandó rendelettel aként lesz módosítva, hogy a liszt előállításával nem foglalkozó iparosok és kereskedők a raktárukon levő régi lisztfajtákat folyó évi november hó 25-ike után is bizonyos újabb átmeneti időig eladhatják.

A liszt eladásával foglalkozó kereskedőket tehát figyelmeztetjük, hogy a raktárukon levő régebbi lisztfajtákat nov. 25. után is a kibocsátandó rendeletben meghatározandó újabb átmeneti időig szabadon árusíthatják.

— A Kis Érdekes. Ezzel a címmel egy új képes hetilap kérezkedik a művelt magyar közönség érdeklődésébe és figyelmébe. Az új képes hetilap önmagában teljes, kész és az eseményeket összefoglaló

hetilap, de — mint címe is öszintén jelenti — Az Érdekes Ujságot kívánja kiegészíteni, annak akar az események torlódásával igazolt, rendszeres heti második kiadása lenni. A rendkívüli idők rendkívüli feladatokat rónak a kötelességüket felismerő képes hetilapokra is. A világháború nagy eseményei egymásra torlódnak s egy hetenkint csak egyszer megjelenő, bármilyen gazdag és tartalmas, képes ujság ezekben az időkben nem elégítheti ki a művelt közönség jogos érdeklődését.

Ebből a kényszerhelyzetből nőtt ki „A Kis Érdekes” gondolata. Címével hozzáilleszkedik Az Érdekes Ujsághoz, melynek gazdag heti tartalmát szennációsan fogja kiegészíteni. De külön címmel jelenik meg azért, mert önmagában is teljes, egész és különálló képes hetilap. A Kis Érdekes minden hét esütörtökjén jelenik meg és egész terjedelmében azzal a mélynyomással készül, mely Az Érdekes Ujságnak olyan páratlan sikert szerzett itthon és az ország határára túl is. „A Kis Érdekes” előfizetési ára negyedévre 1 kor. 80 f. félévre 2 kor. 60 fill. Egves példányának ára 14 fillér. Kapható Füssy József könyvkereskedésében is.

„A Kis Érdekes” kiadóhivatala V. Vilmos császár-út 78. sz. alatt.

Belgrád elesett!

Szerbia végnapjai!

A déli órákban érkezett dr. Betegh Miklós kormánybiztos utján az örömhír, melyre régóta várva-várunk, hogy a világháború megindítója, a szemérmetlen Szerbia föltartózhatatlanul halad megérdemelt végzete, a teljes összeomlás felé. Csapataink, a dicső és az egész világ által megbámult hős magyar katonák, diadalmenetben hajszoják maguk előtt a vert szerb seregeket s egyik fontos hadállást a másik után veszik be. A diadalmenet egyik legszebb utja

Belgrádba vezet,

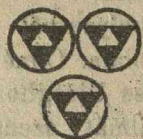
melynek várára, a büszke Kalimegdánra ma a mi zászlónkat tüzték ki hős katonáink, kik fürgeteg módjára törtek a bűnös ország fővárosára és rettenthetetlen, ellenálhatatlan

rohammal bevették Belgrádot,

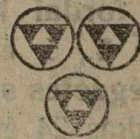
melyet a mai nappal ismét elkeresztelünk **Nádorfehérvárnak**, a mely néven már a miénk volt.

Nádorfehérvár várának ormán ismét a mi zászlónk leng! Tüzzük ki mi is házainkra a diadal külső jeléül a győzelmes magyar trikolort és emlékezzünk lelkesedéssel, bizakodással katonáinknak poklokat győző hősi küzdelmére!

Füßy József könyvnyomdája

könyv-, papir-, író-, rajz- és festőszer-
kereskedése Torda, Vallásszabadság-tér

Alapított
1867-ben.

Dombornyomású névjegyek, levélpapírosok és borítékok
szép és izléses kivitelben, olcsó árak mellett készülnek

Telefon
31. szám

A Háztartás Könyvtára Kiprobált receptek Szerkeszti: KÜRTHY EMILNÉ.

1. Hús- és bójtí levesek
2. Levesbe való tészták és mellékételek
3. Különféle előételek
4. Tojás-ételek
5. Marha, borjú- és sertéshús ételek
6. Szárnyasok és szárnyas vadak
7. Nyul-, őz- és egyéb vadusok
8. Halak elkészítése
9. Különféle főzelékek
10. Gyúrott és kifőtt tészták
11. Élesztős tészták és rétesfélék
12. Torták könyve
13. Sós és édes mártások
14. Édességek és cukorkák
15. Apró sütemények
16. Különféle italok
17. Jóízű kenyérsütés
18. Fagylaltok, koesonyák, krémek
19. Gyümölcs-befőzés
20. Zöldség, uborka stb. eltarthatása

Egy-egy kötet ára csak 20 fillér.

Megrendelésnél elegendő a számok közlése. Egyes kötetek megrendelésénél 5 fillér portó is küldendő. Mind a 20 kötetet ára bérmentve 4 korona. Szétküldés csak a pénz előleges be-
küldése ellenében.

Kapható Füßy József könyvkereskedésében
Tordán, és Veress Józsefnél Marosujvárt.

Kiadó:
FÜSSY JÓZSEF.

Karácsonyi és Ujévi ajándékok

játékaruk. babák, kőépítő szekrények,
társasjátékok, iskolatáskák **képes és
meséskönyvek.** Levélpapírok di-
szes dobozokban **karácsonyi és uj-
évi** képes levelező-lapok. Jövő évi nap-
tárak megérkeztek, és nagymennyiség-
ben kaphatók a legolcsóbb árak mellett
Veress József papirkereskedésében.

NÉMETHY JÓZSEF

Telefonszám 11.

TORDA

Telefonszám 11.

Készít és raktáron tart kész **BÜTÖRT**, mindennemű modern stílusban, lakos, matt,
fényezett **nagy raktár** teljes **szalon-, ebédlő-, háló-, uriszoba-**
kivitelben **iroda és konyha** berendezés **szalon és**

ÖLTÖZÖTÜKRÖK ÜVEGKÉP és olajfestményekben.

Gyapjú, jutta, nagy és futó szőnyegek, gyapjú és csipke függönyök, storok, és
draperiák, ágy és asztal-terítők, divány átvétők függönykötő bojtok
és láncok a legolcsóbbtól a legfinomabbig.

Vas- és rézbutorokból állandó **NAGY RAKTÁR.**

Gyermek-kocsi, majolika-, dohányzó és díszasztalkák s egyéb luxus **BÜTÖRÖK** stb.
a legutolsó divat szerint. Minta- és hajlított székek, és egyes butordarabok gyári áron
székekhez való ülősek minden nagyságban. Számos elismerő levél költségvetést és minta
képet szívesen küld. Karácsonyi és alkalmi meglepetésnek legalkalmasabb egy hasznos
maradandó szép berendezésű tárgy.

Tetszetős olcsó és tartós kivitelű vendég szoba butorok minden kivitelben azonnali szál-
litásra raktáron.

SAJÁT ASZTALOS, KÁRPITOS ÉS
mázoló műhelyek

Védjegyesített kiállításán aranyéremmel
aranyoklevéllel kitüntetve.

Nyomatott Füßy József vállalkozás berendezett győrműstóján Tordán.